

PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Аспекти вивчення української сленгової лексики

Мунтян Олександр Олександрович¹

¹ кандидат філологічних наук, доцент кафедри філології та перекладу;
Київський національний університет технологій та дизайну; Україна

Протягом тривалого часу зміна ціннісних орієнтирів має значний вплив на мовленнєві і мовні процеси, що набувають нового характеру. Важко оцінити ці зміни, зокрема, якщо говорити про таке явище в українській мові як сленг. В основному це поняття асоціюють з молоддю або професійними чи соціальними відношеннями між людьми взагалі. Відтак, спробуємо визначити причини використання питомого українського сленгу. На наш погляд, варто виділити декілька з них.

Безсумнівно, що часто у спілкуванні сленг використовують не тільки для того, щоб повідомити якусь інформацію, але також для висловлення своїх ідей, тобто певним чином виразити свою особистість. Крім того, сленг може виступати способом влиття в колектив, бути сприйнятим «своїм» у групі людей, з якою відбувається спілкування. Так, значну кількість сленгових висловлювань в українській мові можна почути під час спілкування окремого кола людей. Що може створити емоційну атмосферу, зближувати їх між собою, дозволяючи коротко виражати своє відношення до подій чи явищ, що обговорюються. Разом з тим, сленг може виступати в якості опису різних ситуацій та вражень в іронічному плані.

Необхідно зазначити, що сьогодні у мовлення активно проникають слова, що позначають комп'ютерні терміни. Переважно вони є жаргонізмами комп'ютерників, наприклад, *зависнути* «дати збій у роботі програми», *вінд* «програма Windows», *лазер* «лазерний принтер» тощо. Скажімо, шкільна мова не є арго, жаргоном чи сленгом у чистому вигляді. Це скоріше *інтержаргон*, до складу якого входять усі три. Це, на думку дослідників, є відображенням загальної тенденції переходу слів жаргонного та арготичного походження до сфери загальнонародної лексики як наслідок міграції мовних одиниць

PHILOLOGY AND LINGUISTICS

у мовній системі [1]. Отже, жаргонізми стають лексикою для всіх. По-суті, свідоме вживання такої лексики – це експресія, а несвідоме свідчить про низьку культуру мовлення.

Викладені вище міркування дають підставу стверджувати, що в українській мові **сленг** можна визначити, як:

1) Тип мовлення, що передбачає інтенсивне використання лексики та фразеології, яка побутує у мові представників певної соціальної чи професійної групи: *дембель* «солдат строкової служби, що підлягає демобілізації», *салага* «новачок», *пайка* «пайок».

2) Вульгарно забарвлені перифрази, що їх використовують представники соціальних низів або неформальних груп суспільства: *бенц* «бійка», *бухло* «алкогольні напої», *копито* «нога», *лажа* «нісенітниця, помилка», *фари* «очі», *шиз* «дивак».

3) Іншомовні слова, які дублюють українські назви і залишаються на периферії лексичної системи: *кеш* від англ. *cash* «готівка», *мані* від англ. *money* «гроші», *стріт* від англ. *street* вулиця. В українській мові такі лексеми, як правило, зберігають первинне значення, але набувають іншого, ніж у мові-джерелі, стилістичного та експресивного забарвлення.

4) Слова-новотвори або наявні у мові лексичні одиниці, що набули нових значень: *капуста* «гроші», *керосин* «горілка», *ковбаситись* «розважатись», *колихати* «хвилювати», *тачка* «автомобіль», *чайник* «невіглас» [2].

Як бачимо, за характерними ознаками сленг є близьким до жаргону, арго та лексичного просторіччя. Однак він відрізняється від останніх активнішим використанням переосмислених та запозичених слів і меншою усталеністю вживання лексичних одиниць.

References:

- [1] Дорогова І. Обережно: Сленг!!! URL: http://journal.osnova.com.ua/article/3125-%D0%9E%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%BE%3A_%D0%A1%D0%9B%D0%95%D0%9D%D0%93%21%21%21
- [2] Масько Д. Український сленг та міжмовна інтерференція: URL: <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine62-8.pdf>